«Якщо троє незрячих доторкнуться до хвоста, ноги і хобота слона, кожен з них лише приблизно уявлятиме яка це частина тіла тварини», – таку алегорію наводить доктор Олександр Гайчук з Ковеля, розмірковуючи про діагностику стоматологічних захворювань без результатів комп'ютерної томографії. Євген Захаренко, власник і головний лікар Клініки доктора Захаренка (м. Київ), переконаний: лікар, який сьогодні робить аналіз захворювання та щелепно-лицевого лікування без результатів КТ — це лікар, який не прогнозує майбутнього. А директор з питань медицини Стоматологічної клініки доктора Дахно (м. Київ) Лариса Дахно наводить статистику: 90 відсотків ускладнень у пацієнтів пов'язані з їх неналежним обстеженням перед плануванням лікування. Всі ці лікарі впродовж останнього року придбали комп'ютерний томограф Gendex GXCB-500. Глобально мета у всіх одна — прецезійна діагностика, яка би дозволила лікарю вийти на новий рівень лікування, а пацієнта позбавила би багатьох непотрібних і болісних маніпуляцій. Але особливості організації роботи томографа в кожного власника клініки – свої. Про них — докладніше у статті.

Успішні концепції застосування томографа Gendex GXCB 500

Концепція перша. Томограф Gendex GXCB-500 у клініці доктора Гайчука (м. Ковель, Волинська область)

Томограф Gendex GXCB-500 у клініці доктора Гайчука з'явився у вересні 2012 року. Тим не менше, про новинку для детальної діагностики в районному центрі – місті Ковелі, вже знають і у Луцьку та починають скеровувати пацієнтів на обстеження.

Олександр Гайчук каже: «Купував томограф насамперед для того, аби в невеличкому місті створити максимум можливостей для своїх лікарів та якнайбільше комфорту для своїх пацієнтів. Усвідомлюючи те, що в нашій місцевості томограф окупить себе не швидко, я пішов на цю інвестицію, бо щиро хотів покращити життя собі і своїм пацієнтам. Водночас, як власник клініки, я мушу враховувати і бізнес-процеси, тому розраховувати на потреби лише своєї клініки було би недалекоглядно. Мені хотілося б, щоб ще хтось користувався такими послугами, це було також і критерієм вибору томографа, який має більш універсальні можливості порівняно з іншими апаратами».

«Інша справа, що не всі лікарі готові скеровувати пацієнтів на комп'ютерну діагностику, більше того — вони бояться, можливо, переживають, що заберуть у них пацієнта. Наступна причина — далеко не всі вміють працювати навіть з комп'ютерами. Для того, щоб проаналізувати рентгенівський знімок потрібно 20-30 хвилин. Аби змінити ситуацію у нашому регіоні, ми організовуємо просвітницькі заходи, щоб лікарі розуміли суть КТ, побачили, що тільки 3D діагностика дає впевненість у достовірності дослідження. Переваг у такій діагностиці більше, ніж мінусів. Ми демонструємо можливості, які є, пояснюємо, як правильно працювати. Після таких лекцій і презентацій лікарі переважно виходять вражені», — розповідає доктор Гайчук.

Зараз роботу з томографом веде лікар, який частину дня займається стоматологічною практикою, а іншу частину — комп'ютерною діагностикою. Розшифрувань даних обстеження в клініці наразі не роблять, лікарі лише отримують диск і консультації як працювати з програмою. Своєю чергою, ми спільно з компанією «ІнСпе» організовуємо навчання для лікарів нашого регіону для швидшого опанування програми для читання даних КТ».

Для невеличкого районного центру переваги hi-tech обладнання тільки починають відкриватися. Лікарі все більше усвідомлюють – якщо не кожному пацієнту, то при комплексному лікуванні, імплантації чи якихось складних діагностичних випадках, КТ є життєвою необхідністю, а результатів 2D-діагностики вже недостатньо навіть у більш стандартних ситуаціях. Тому з появою сучасного комп'ютерного томографа у клініці доктора Гайчука місцеві стоматологи, ЛОР-спеціалісти, щелепно-лицеві хірурги отримали чудові умови для професійного зростання.

Концепція друга. «3-D центр» як автономний структурний підрозділ Клініки доктора Захаренка (м. Київ)

Первинно томограф Gendex GXCB-500 був придбаний для потреб клініки доктора Захаренка — тут проводять томографію для кожного первинного пацієнта, якому призначене комплексне лікування, тому потреба у власному обладнанні для діагностики була гострою. Але в умовах клініки не було ідеального рішення для його розміщення. Натомість ідея розташувати його окремо продемонструвала свою перевагу. Отже, з'явилася можливість виділити комп'ютерну діагностику в окрему послугу, не пов'язану з клінікою ні назвою, ні територіально. Так з'явився «3-D центр». «Переваг багато, каже Євген Захаренко. — у пацієнтів, яких скеровують з інших клінік, не виникає питань про стоматологічні послуги, чого не можна було би уникнути, якби томограф знаходився в клініці, відтак, лікарі, не переживаючи з приводу конкуренції, скеровують пацієнтів до томографічного центру, що пропонує послуги з 3D діагностики».

Рентгенологи, які працюють в «3-D

центрі», водночас продають послугу комп'ютерної томографії, безпосередньо спілкуючись з лікарями інших клінік, демонструючи переваги зображень і можливостей комп'ютерного томографа загалом. Рентгенолог розмовляє з лікарем однією мовою, сторонній менеджер навряд чи зможе пояснити нюанси анатомії чи інші тонкощі, які цікавлять лікаря. На базі «3-D центру» планується проведення регулярних навчань по роботі з програмою 3D діагностики.

На виході лікарі можуть отримати результати обстеження в різних форматах. «Тим, хто лише починає працювати з даними КТ, ми на основі скерування надаємо роздруковані на фотопапері високої якості зображення проблемної ділянки, — розповідає лікар Захаренко. — При необхідності рентгенографію описуємо. Ті, хто має навики роботи зі спеціальними програмами, не тільки отримують зображення в електронному варіанті на диску в форматі DICOM, але й повноцінну безкоштовну діагностичну програму «I-cat Vision».

Дані комп'ютерної томографії потрібні зараз лікарям-стоматологам абсолютно всіх спеціалізацій — від терапевта до ортопеда та дитячого стоматолога. Саме завдяки позиціонуванню пацієнта у сидячому положенні в даному томографі можна забезпечити максимальну нерухомість дитини під час сканування, що є основною запорукою якісного результату діагностики, тому дітей у «3-D центрі» обстежують без вікових обмежень. Також важливим аргументом є те, що жоден інший апарат не дає настільки мінімального променевого навантаження на організм. Ще одна цільова аудиторія – це ЛОР-лікарі, з якими дуже тісно співпрацює «3-D центр».

Євген Захаренко підтверджує, що послуга КТ – для клініки цілком окремий бізнес, який потрібно розвивати. За підрахунками фахівців Клініки доктора Захаренка, потрібно робити до 10 обстежень на день, щоб окупити вкладені інвестиції. Але найголовніше те, що не все вимірюється матеріальними чинниками – завдяки томографу і обстеженням, які можна проводити з його допомогою, рівень кваліфікації лікарів, а отже задоволення пацієнтів, зростає в геометричній прогресії.

Концепція третя. Центральна лабораторія обстеження органів голови і шиї як окремий бізнес

Лариса Дахно вивчає дані КТ вже понад 10 років — тоді єдиним методом була спіральна томографія. У той час далеко не всі її колеги поділяли таке професійне зацікавлення, адже більшість стоматологів задовольняли дані ортопантомограм. Коли ж стоматологи почали активно цікавитися конусно-променевими томографами, коли перші, не зовсім досконалі апарати з'являлися на ринку, доктор Дахно мала вже величезний досвід з прочитання і опису результатів обстеження комп'ютерної томографії.

«До мене надсилали дані обстеження не лише для того, щоб отримати підтвердження можливості проведення імплантологічного лікування, а й для планування імплантації, одержання висновків стосовно стану і прогнозу зубів пацієнта, особливо лікованих раніше, та виключення супутньої патології. Також я багато працювала з травмами, пухлинами та патологією скронево-нижньощелепного суглоба. З часом це стало окремою діяльністю, яка приносила суттєвий прибуток для клініки – я пацієнтів не бачила, але на основі КТ обстежень планувала імплантацію.

З появою конусно-променевих томографів в мене виникла думка про придбання власного томографа, тому що вкрай важливо не тільки бачити дані обстеження пацієнтів, але й мати змогу адекватно зібрати анамнез, знати історію пацієнта і тільки тоді кваліфі-

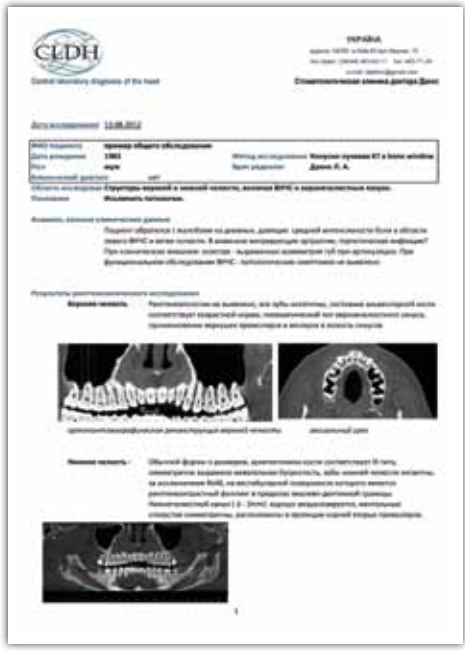

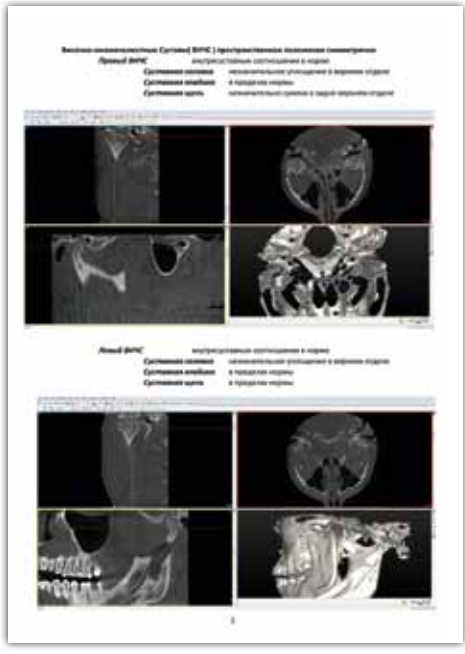

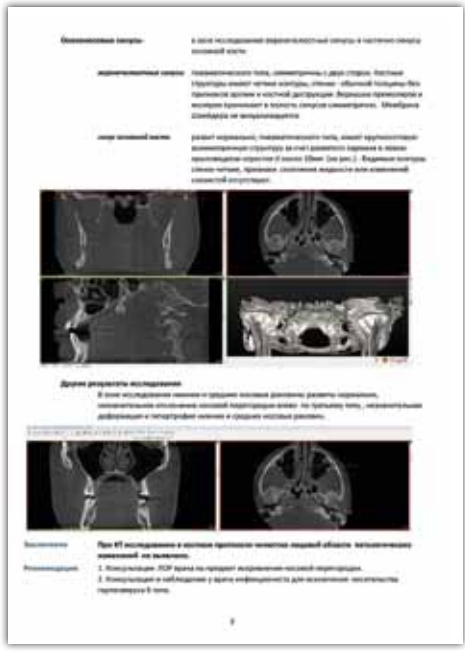

ковано зробити висновки», — розповідає Лариса Дахно.

У зв'язку з цим особливо прискіпливо доктор ставилася до вибору томографа для власної роботи — потрібен був неодмінно апарат з сидячим положенням пацієнта, який виконує сканування навколо голови на 360°, щоб не було втрати даних, необхідних для забезпечення бездоганної якості зображення. Всім цим вимогам відповідав Gendex GXCB-500, до того ж завдяки можливості вибрати необхідний розмір вокселя (від 0,125 до 0,4) цей апарат можна застосовувати для різних видів обстежень: імплантації, ендодонтичного лікування, ортодонтії тощо, чого не скажеш про більшість конусно-променевих томографів інших виробників. Апарат розмістили в приміщенні клініки, але з окремим входом, назвою, логотипом і персоналом, який обстежує як пацієнтів Клініки доктора Дахно, так і тих, кого скеровують інші лікарі.

Візитівкою Центральної лабораторії обстеження органів голови і шиї став максимально детальний опис проведеного обстеження та планування рабілітації зубо-щелепного апарату. «Великий досвід роботи з даними КТ дозволяє віддати лікарям найкращий результат — роздруківку на 4-5 сторінках зі скріншотами тих зображень, що цікавлять лікаря і великим текстовим описом, — розповідає Лариса Дахно. Роблячи велику роботу для доктора, який скеровує пацієнта, ми економимо найцінніше, що у нього є — час, який він може продуктивно ви-

***Виробник томографічних апаратів Gendex** (CB-500, GXDP-700) зробив все можливе, щоб робочий процес отримання 3D зображення був максимально простим, інтуїтивно зрозумілим та займав мінімум часу, починаючи з позиціювання пацієнта і закінчуючи документуванням отриманих результатів діагностики. Проте сучасний стоматологічний томограф — це надзвичайно складний апаратно-програмний комп'ютерний комплекс, який потребує кваліфікованої технічної підтримки. Розуміючи це, в компанії «ІнСпе» був створений технічний підрозділ та лінія гарячої підтримки Hotline, де можна отримати не тільки кваліфіковану технічну допомогу, але і відповідь на всі питання, які можуть виникати у процесі роботи з томографом.*

трати на клінічну практику, замість того, щоб годину намагатися прочитати обстеження, почуваючи невпевненість перед пацієнтом. Адже програма націлена на покращення комунікації між пацієнтом і лікарем. Пацієнт, якому лікар доступно, візуалізовано і швидко донесе інформацію про результат обстеження, набагато легше погодиться на запропонований план лікування. Визначити можливість імплантації, розмістити віртуальні імплантати того чи іншого виробника, зробити точні заміри довжини кореневих каналів, запропонувати, можливо, і спосіб лікування, що відрізнятимуться від первинно запропонованого лікарем — це наша робота».

Четверо працівників Центральної лабораторії — це учні Лариси Дахно. Жоден навчальний заклад у Східній Європі не готує щелепно-лицевих радіологів. І це величезна прогалина в професійній освіті, яку ще належить заповнити у найближчі роки.

Отже, у Лариси Дахно – грандіозні плани – як в реальному, так і віртуальному просторі. Насамперед створити мережу центрів комп'ютерної томографії з томографом у кожній області для проведення якісної діагностики і об'єднати їх у величезному інтернет-ресурсі для проведення аналізу. У вузькоспеціалізованій соціальній мережі могли би спілкуватися всі, кого цікавить комп'ютерна томографія — ті, хто отримує послугу, і ті, хто її надає, тут можна було би отримати від колег кваліфікований опис обстеження, планування, інтерпретацію, для ортодонтів, ЛОР-лікарів, які зацікавлені в КТ не менше, ніж щелепно-лицеві хірурги та стоматологи. Словом, створити великий майданчик для професіоналів.

Кожен із власників томографа бачить свій шлях застосування його відповідно до свого досвіду і практики, будує свою модель розвитку бізнесу, пов'язаного із продажем послуг із комп'ютерної томографії. Спільним є одне — кожен із героїв статті вже досягнув успіху, адже не лише йде в ногу з часом, а й в дечому випереджає його, впливаючи на формування тенденції в розвитку стоматології на найближчі роки.

www.inspe.com.ua
inSpe
ДЛЯ ПРОФЕСІОНАЛІВ У СТОМАТОЛОГІЇ

Для отримання консультацій просимо звертатися у компанію «ІнСпе»:
3D Hotline компанії «ІНСПЕ», Юрій Войтишин, тел. +38067-672-88-76, yuriy.voytyshyn@inspe.com.ua
вул. Братів Міхновських, 42, Львів, тел.: (032) 240-37-05, факс: (032) 294-83-99
www.inspe.com.ua